

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНІОІОІ: (201) 451-2200

РІК ХСІІ Ч. 149.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го СЕРПНЯ 1985

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 7, 1985

No. 149.

VOL. XCII

Уряд УНР таврує режим СССР

Філадельфія (УІБ). — З нагоди десятиріччя Заключеного гелісінського акту екзильний Уряд Української Народної Республіки переслав відповідним урядовим чинникам заяву про безправ'я в окупованій від 1920 року більшовицькою Москвою Україні.

Згадуючи про штучний голод в 1932-33 роках, безперервні переслідування українських інтелектуалів та мистців у СССР, масову депортацію населення з України, зокрема молоді, ни-

щення пам'яток української культури й церковно-релігійне переслідування в заяві наг'ятовано повні фальшу советські твердження про свободу релігії, змагання до світового миру й т.п. на терені ОН І ЮНЕСКО.

Заява Уряду УНР кінчається вимогою вільних виборів в Україні й заступства маріонеткою уряду Української ССР в ОН та її агенствах представниками легітимного Уряду УНР.

Цього тижня на Союзівці виступлять „Верховинці” і О. Ходоба

Група з ансамблю „Верховинці”.

Союзівка. — У суботу увечері, 10-го серпня ц.р., тут на відпочинково-культурній оселі Українського Народного Союзу Союзівці виступить відомий танцювальний ансамбль Співки Української Молоді Америки з Нью Йорку „Верховинці”, керівником якого був колись св.п. Олег Ієнза, а тепер його діло продовжує його дружина Дарія. Теж виступить талановита бандуристка і співачка Оля Ходоба, член ансамблю бандуристів „Гомін Степів” в Нью Йорку.

Після мистецької програми о год. 10-й вечора відбудеться танцювальна заваба „Під зоряним небом Союзівки” на великій площадці біля „Веселки”, а у випадку непогоди у великій залі. До танців програвати-

ме оркестра „Хлопці зі Львова”. Мистецькі програми на Союзівці веде в цьому році конференсь Роман Лупань.

Гості, які прийдуть на Союзівку вже в п'ятницю матимуть нагоду потанцювати на закладній площадці вже від год. 9:30 вечора під звуки оркестри Союзівки.

На тенісних кортах Союзівки проходять суботу і неділю змагання у подвійних іграх.

Треба відмітити, що на другий тиждень, тобто в суботу, 17-го серпня, також о год. 8:30 вечора відбудеться тут канадський вечір гумору — „Гриць Зазуля” (В. Довганюк) і група гумористів з програмою в трьох частинах. До танців граватиме оркестра „Іскра”.

Учасники танцювального табору на Союзівці пописуватимуться в п'ятницю

Союзівка. — У п'ятницю, 9-го серпня, учасники табору народних танців на Союзівці в числі 60 хлопців і дівчат, дадуть свою мистецьку програму на сцені „Веселки” в год. 8-й вечора.

Табір веде колишня прима-балерина, хореограф і учителька фольклорного балету Рома Прийма-Богачевська. Адміністративною управлінською табору

є Дарія Якубович.

Табір почався 28-го липня і закінчиться в суботу, 10-го серпня, а в п'ятницю увечері учасники пописуватимуться деякими зразками вивчених на протязі двох тижнів танців.

Як правило, програма таборників належить до найкращих на цій оселі під час літнього сезону.

Відбувається спортовий пластовий табір

Іст Четем, Н.Й. (О.К.). — Тут на Пластовій Оселі „Вовча Тропа” розпочався в суботу, 27-го липня, дводитневий спортово-вишкільний табір, що його рікрічно влаштовує Загін „Червона Калина”.

Це є 12 з черги спортово-вишкільний табір, який названо іменем члена „Червоні Калини” Івана Стефанюка, що загинув з рук німецьких окупантів в 1943 році.

На святочному відкритті табору, до якого стануло 90 членів проводу, ланки інструкторів і учасників промовляв від Загону „Червона Калина” п.сен. Ярослав Рак, січовий Дід 4. Відчитав також писемовий привіт від Архимандрита Отців Студентів з Італії о. д-ра Любомира Гузаря, члена Загону. Насвіт також привіт від голови Крайової Пластової Старшини п.сен. Евстахій Гойдич.

На таборі, повному спортових вправ та зайнятих, отамоном є п.сен. Юрій Струтинський, осявулом п.сен. Миролуб Лозинський, канцлером ст.пл. Надя Ратич, головним обозним ст.пл. Левко Голубець, обозною підтабору юначок ст.пл. Віра Гафтович. Ланку інструкторів очолює ст.пл. Ігор Струтинський, а інструкторами є такі старші пластуни і пластуни: Андрій Данилюк, Андрій Біда, Данило Дзядів, Аскольд Хемія, Марко Гафтович, Марко Якубович, Оля Терпеляк, Маріянна Дяченко, Тереса Куріца, Ліда Гвозда, Ксеня Коліца, Михайло Тимош. Помічник інструктора є п.роз. Лариса Драган. Серед учасників є юначко з Каляфорнії, Балтімору, Чикаго, Дітройту, Клівленду, Атланти, Колорадо, Сиракузів, Нью Йорку, Нью Джерзі, Філадельфії, Коннектикат та інших сторін.

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ ПРОДУКУЄ БІОЛОГІЧНУ ЗБРОЮ

Вашінгтон. — Кореспондент газети „Нью Йорк Сіті Трибюн” Пітер Самюел інформує, що в січні 1984 року працівники розвідальних служб підготували для Уряду ЗСА дуже секретний рапорт, в якому на основі багатьох фактів, свідчень очевидців та інших даних підтверджується, що Советський Союз закінчив багаторічну дослідну працю в ділянці створення бактеріологічної зброї, має величезні запаси її і готовий до бактеріологічної війни в широких масштабах.

Поки ЗСА і західноєвропейські держави намагаються домовитися, чи треба створювати в космічній системі оборони, щоб захистити країни Заходу від раптового удару советських нуклеарних ракет, поки тверезо думаючи конгресмени добиваються виділення коштів на створення американської хемічної зброї, СССР тайно зібрав величезний арсенал бактеріологічної зброї, проти якої в даний час нема захисних засобів.

В рапорті згадуються деякі науково-дослідні інститути, фабрики і полігони для випробовування бактеріологічної зброї, що знаходяться на території Советського Союзу. В число безсумнівних об'єктів, де досліджується і виробляється біологічна зброя, входить Інститут мікробіології і вірусології, розміщений у військовому містечку No. 19 під Свердловськом, Інститут санітарії в Загорську під Москвою та Інститут молекулярної біології в місті Кольцово під Москвою. Об'єкти, про які йдеться в рапорті, знаходяться в Бердську, Кургані, Омутнінсь-

ку, Пензі та Іркутську.

В рапорті сказано, що керівники Советського Союзу розподілили багато замовлень для військово-біологічного комплексу на різних мирних фабриках фармацевтичної, медичної, сільськогосподарської і харчової ділянок промисловості для того, щоб приховати справжній розмах підготовки до бактеріологічної війни. Це таїть в собі величезну небезпеку для населення, що підтвердилось в квітні 1979 року, коли аварія на складі біологічної зброї у військовому містечку No. 19 під Свердловськом привела до епідемії сибірської язви. В результаті епідемії загинуло від 200 до 1,000 осіб і дальше її розповсюдження було зупинено спеціальними військовими частинами, забезпеченими засобами біологічного захисту.

Керівники західних країн сильно стурбовані повідомленням розвідальних служб про те, що в СССР створюється цілком новий вид зброї: хемічно-бактеріологічна. Створення такої зброї стало можливим завдяки найновішим успіхам біологічної технології, в тому числі генної інженерії. Поки ачені в країнах Заходу зайняті пошуками шляхів використання відкриттів в цій ділянці для виробництва більш ефективних ліків і створення високопродуктивних видів тварин та рослин, щоб прохачувати населення Землі, советські лідери примушують своїх вчених у тайних лабораторіях створювати смертоносних мікробів а продукти і нові види ліків купують на Заході.

Жертвенність американських українців зростає

Філадельфія (О.Т.). — Американські українці своєю жертвенністю заслуговують на окреме визнання. Вони пильно слідкують за повідомленнями преси і негайно спішають з допомогою потрібним братам і сестрам у світі.

Особливо в останніх трьох роках своїми жертвами вони врятували перед економічною катастрофою українських поведан у Бразилії, помагають тим, що перебувають у таборах для втікачів в Австрії і Німеччині. Тепер вони щедро жертвують гроші на оборону проти знеславлення українського імені та на здійснення далекодючого плану за купу землі для українських хліборобів у Бразилії.

Окрема подяка належить федеральним службовцям, які за посередництвом американських харитативних інститутів пересилають

гроші на допомогіві цілі ЗУАДК й таким чином позайомлюють не-українців з українською установою. Коли ЗУАДК одержить всі їхні пожелання за бжучий рік, тоді для заохоти і прикладу другим буде оголошена в українській пресі зложена сума. Побажанням є, щоб федеральні службовці прислали до ЗУАДК копії посвідок зложених жертв на ЗУАДК через американські харитативні інституції.

В першому півріччі ц.р. ЗУАДК вивлав 310 пачок з одягом і взуттям для потребуючих українців у світі: 204 пачки до Польщі, 104 до Бразилії та дві до Риму. В тому часі уделено більш грошової допомоги для потребуючих у ЗСА — 7,777.40 дол., в Бразилії 6,591.15 дол., в Польщі 4,514.402 дол. та в комуністичних країнах 2,500 дол. Менші допомоги вислали до Люксембургу, Німеччини, Австрії, Англії й Туреччині.

ЗУАДК, щоб похвалити харитативну діяльність, закликає людей доброї волі з українських осередків ставати мужами довіря, або осноувати місцеві відділи цієї добродійної установи. Прізвіжжя та адреси слід зголошувати в Централі ЗУАДК у Філадельфії.

ІМПРЕЗИ В ГАНТЕРІ

Гантер, Н.Й. — В суботу, 10-го серпня тут в „Гражді” о год. 8-й вечора відбудеться концерт камерних творів Гієрса, Косенка й Шопена у виконанні фортепіанового трио в складі І. Барківський (скрипка), Г. Гриньків (фортепіан), Н. Цибрівський (челю).

Після концерту в мотелі „Ксеня” відбудеться перший „Гантерський Ярмарок” з участю маестра Едварда Козака, розіграш картини „Сумерк в Капраті” мистця Ярослава Вишницького і заваба з танцями. Весь дохід призначений на Центр Української Культури.

САНДІНІСТИ ЗАСТРАШУЮТЬ ЗСА ТЕРОРОМ

Манагуа, Нікарагуа. — „Революційні групи будуть атакувати інсталції ЗСА у західній гемісфері, якщо Вашингтон буде млітарно втручатися в справу Нікарагуа”, — заявив міністер внутрішніх справ сандіністського уряду Томас Бorge. Він заявив, що уряд Нікарагуа отримав численні пропозиції від груп і організацій в різних країнах західного світу, що бони готові повести численні відплатні акції проти американських амбасад, консулятів, баз військових бараків, культурних центрів та інших установ ЗСА, якщо Пентагон відважиться вислати до Нікарагуа свою армію.

Під час інтерв'ю міністер Бorge відмовився від пояснень і не бажав називати по імені згаданих терористичних груп і організацій, які згідні переводити терористичні акції проти ЗСА у відплату за військову інтервенцію і відмітив, що він нібито особисто є проти таких атак під час яких гинуть цивільні люди, непричетні до політики Адміністрації у Вашингтоні, „але такі операції будуть поза контролем нікарагуанського уряду”, — заявив Бorge, один з творців сандіністського руху, так званого Національного визвольного фронту.

Дипломати і політичні спостерігачі кажуть, що заява міністра Т. Бorge являється одною з ділянок психологічної пропаганди сандіністів, завданням якої є застрашування пересічних американців і створення психологічного підґрунтя для підтримки різних радикальних елементів, „боршів за мир”, „оборонців нікарагуанської революції”, „прихильників неутручання у внутрішні справи закордонних держав” тощо. Крім того ця заява міністра має за завдання відстрашити ті

держави від підтримки Вашингтонської акції, які були готові у випадку такої інтервенції стати по стороні ЗСА.

„Я є перконаний, що коли ЗСА заатакують нас млітарно, почнуть гинуть американські громадяни в різних країнах світу”, — заявив заступник міністра Омар Кабесас представником агентств Ройтерс. Він додав, що вони гинутьимуть не тільки на полях бою в Нікарагуа, але також на території ЗСА, де є мовляв, багато прихильників Нікарагуанської революції. Й інших держав світу, запризнаних з Нікарагуа. Значить сандіністи признались, що вони втручуться на території ЗСА своєю агентурою і терористичну сітку, до діяльності якої повинні прилягнути американські поліційні чинники, зокрема СІ-АЙ-ЕЙ, — кажуть політичні спостерігачі.

Досі Адміністрація президента Роналда Регена знала, що сандіністи тісно пов'язані з багатьма терористичними групами і зокрема комуністами та марксистами різної масти в Латинській Америці, доказом чого були недавні вбивства в Ель Сальвадорі. Розвідці чинники ЗСА також знають, що сандіністи підготували змову також в Гондурасі проти американських військ, але досі не називався в пресі інших можливих пов'язаних сандіністських терористів з терористами інших країн, зокрема поза Центральною Америкою.

Але може цілком слушно деякі американські аналітики заявили, після вислухання застрашувань сандіністів, що вони, сандіністи, може й не матимуть часу подумати про відплату якщо ЗСА дійсно рішається на млітарну інтервенцію в Нікарагуа.

В СВІТІ

ВІЙСЬКОВА ХУНТА, ЯКА ПЕРЕХОПИЛА владу в африканській країні Уганді, намагається тепер зупинити неспокої в країні, а головню міжфракційну і міжпеленну війну. Урядові речники звернулись із закликом до лідерів політичних партій полагодити якнайкорше усі спори між собою, щоб можна розпочати розмови на тему вільних демократичних виборів, які, згідно з об'явкою хунти, мають відбутись за один рік від часу перебрання влади від колишнього президента Мільтоана Оботе. „Якщо будемо здібні домовитися про єдність дії, ніщо вже не стоиме на перешкоді вільних виборів”, — заявили нові керівники держави.

АМЕРИКАНСЬКІ ГУМАНІТАРНІ ГРУПИ виступили із засудом тоталітарної практики теперішнього комуністичного режиму Гента Сампріа в Камбоджі, наслідного в'єтнамськими окупційними військами. У звідомленні, опублікованому минулого тижня про відносини в Камбоджі, говориться, що тамошній режим стосує проти політичних противників нелюдські тортури — електричні шоки, побиття до крові, підпалювання за обидві руки, або ноги, насилування в очі спеціальним порошком, який викликає нечуваня болі очей і голови тощо. „Народна Республіка Камбоджі відповідала на спротив до його режиму страшними середньовічними тортурами проти політичних противників і критиків”, — говориться в 250-сторінковому звідомленні комітету правників, які слідкують за порушенням прав людини в світі.

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ХОЗЕ Сарні, який прийшов до влади після смерті обраного президента Танкредо Невеса 22-го квітня цього року, відзначив 100 днів своєї влади, які, як кажуть політичні спостерігачі, були успішними під кожним оглядом. Бразилія знаходиться на шляху до економічної поправи і, взявши курс до наліво, хоче стати провідною ліберально-капіталістичною країною в Латинській Америці. Як тільки Сарні перебрав владу, аналітики передбачали, що він не втримається в уряді навіть три місяці часу. Тепер вони змінили свою думку, особливо після опублікування опиту переведеного дослідним інститутом, який каже, що майже 60 відсотків бразилійців схвалюють політику президента.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II ЗАЯВИВ на спеціальній церемонії, якою Ватикан відзначив сумну 40-у річницю скінчення двох атомових бомб на японські міста Гірошіму і Нагасакі, що ця трагічна подія повинна приглати світові, якими важливими є заходи про мир. „Ми мусимо молитися до Бога, щоб він зберіг нас і майбутні покоління від страхіття нуклеарної війни”. Папа Римський висловив надію, що Гірошіма і Нагасакі будуть служити взірцем перестороги для людства.

АГЕТСТВО АССОЦІЙТЕД ПРЕСС інформує з Франкфурту в Західній Німеччині, користуючись розповіддю чехо-словацького політичного емігранта, журналіста, по фаху, що советські воєки продали торгівцеві старим металем свій танк за 24 плизьки водки. Торгівцеві продав порізаний метал з танка кусниками, а воєки зазнали 24 години пізніше сплячними у поблизу лісі. Подія мала трагитися під час минулорічних маневрів військ Варшавського Пакту в Чехо-Словаччині. Втікач Ота Філіп, який тепер живе в Німеччині, не знає що сталося з воєками і відважним торгівцем. Про цю подію писали також західнонімецькі газети.

В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ РОЗПОЧАЛИСЯ ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ

Йоганнесбург, ПАР. — Уряд Південної Африканської Республіки, не зважаючи на те, що неспокій в країні далі продовжується з повною силою, поставив 16-ох відомих і популярних серед негритян лідерів політичних партій і громадянських рухів під суд за зраду батьківщини. Очевидно, треба сподіватися, що багато підсудних будуть засуджені на кару смерті згідно з існуючими в ПАР кримінальними законами і це в свою чергу може викликати нову хвилю заворушень, масових демонстрацій і закордонних протестів.

Судовий процес над 16-ма активістами, який розпочався у вівторок, 6-го серпня ц.р., одне з найбільших юридичних видовищ від часу засуду на доживотню тюрем лідера Африканського Національного Конгресу Нельсона Мандела в 1964 році. Усі підсудні є членами так званого Об'єднаного демократичного фронту, найбільшого опозиційного руху в Південній Африці.

Вміжчасі проголошений урядом білої меншості винятковий стан і пов'язані з тим гострі заарядження, включно з арештами і збільшеними правами для поліції і війська, увійшов в третій тиждень. Загальною припущають, що у випадку зменшення напруги і організованих виступів чорного населення проти уряду президента Пітера Боти, винятковий стан буде поступово знятий на протязі червог двох тижнів. Досі, на підставі існуючих зааряджень під час виняткового стану, було заарештовано 1,319 осіб, 24 забито, а понад 400 поранено. Крім того поліція перевела обшук в багатьох помешканнях, очевидно, без судового дозволу, а тільки на підставі

сили виняткового стану, шукаючи за зброєю, амуніцією, організаторами анти-урядових демонстрацій тощо.

У Вашингтоні, президент Роналд Реген сильно сириткував законопроект перелогований у Палаті Репрезентантів, який передбачає проголошення З'єднаними Стейтами Америки економічних санкцій проти ПАР. Президент ЗСА думає, що економічні санкції вдаються більше до негритянському населення, як по білих африканцях, які матеріально краще забезпечені. Він однак відмовився від відповіді на запитання кореспондентів чи накладе вето на законопроект, якщо такий перейде також в Сенат.

В Пітермарцбургу, місце вості у якій відбувається політичний процес над 16-ма активістами, атмосфера дуже напружена. Місце вість окружена військом і скріпленими відділами поліції, в місті заборонені всікі демонстрації і згуртування більшості кількості людей, крім релігійних відправ, замкнені деякі головні шляхи, які ведуть до міста. Підсудним прокуратура закидає підготову до громадянської війни і революції в ПАР, пов'язаність з революціонерами в Замбії і діяльність з метою заміни теперішнього уряду і встановлення чорної африканської республіки. Обвинувачення охоплює 587 сторінок машинопису.

Цікаво при тому відмітити, що на процесі 16-ох сидіють у характері спостерігача американський суддя Натаніел Р. Джовнс з федерального апеляційного суду Синсинаті. Він перебуватиме там на прохання американської організації громадянських прав т.зв. Правники за людські права.

Р. Реген вивчає проєкт федерального бюджету

Вашінгтон. — У понеділок, 5-го серпня, президент Роналд Реген зустрівся з репортерами і сказав, що він детально вивчить запропонований Конгресом проєкт федерального бюджету на 1986 фінансовий рік, а потім спільно працюватиме над ним з конгресменами.

Р. Реген підкреслив, що восени він у першу чергу буде займатися економічними питаннями — бюджетом і податковою реформою. „Від цієї реформи, — сказав він, — залежить наше майбутнє”.

Президент сказав, що в серпні він буде не лише відпочивати, але й займатися бюджетом і реформами. „Я збираюсь перевірити кожний пункт видатків у бюджеті і в мене напоготові олівцев, щоб накладати вето”, — сказав Реген.

Президент підтвердив, що буде добиватися вилучення пенсійного фонду з бюджету. Таке становище існувало до 1965 року, коли за розпорядженням президента Ліндона Джансона пенсійні видатки стали

включатися у бюджет.

На зустрічі з репортерами Реген говорив не лише про економічні справи. Він знову повторив, що буде добиватися розширення досліджень з метою створення системи оборони з елементами космічного базування. „Настане день, коли ми зможемо захистити людство від нуклеарного нападу”, — сказав Президент.

Реген подякував Конгресові за те, що він одобрив фінансову допомогу борцям за свободу в Нікарагуа. „Але нам треба ще багато зробити, щоб ця країна пішла по шляху демократичного розвитку”, — додав Реген.

Президент відкинув можливість економічних санкцій проти Південної Африки і пропозицію п'ятимісячного мораторію у випробуванні нуклеарної зброї, що його запропонував СССР після закінчення своєї серії експериментів.

На закінчення Президент підкреслив, що поки конгресмени відпочивають, він і його помічники будуть дуже зайняті.

В АМЕРИЦІ

В НЕДІЛЮ, 4-ГО СЕРПНЯ, у популудневих годинах в Чікоті, Оклахома, був великий вибух бомб. Причиною цього був удар тгварового авта, яке перевозило бомби із військової фабрики, із пасажирським автомобілем. Вибух бомб і експлозіза поранила біля 47 осіб і примусила 6,000 мешканців покинути дома на короткий час доки не знезаражено бомби.

В ОНТАРІО, УРЯДОВЦІ лісництва запалили вогнем сухий ліс, щоб сім науковців могли простудіювати теорію „нуклеарної зими”. Ця теорія припускає, що нуклеарна війна може принести так багато диму і руїни, що не допустити променів сонця на землю. Тоді замерло б усе життя.

ФЕДЕРАЛЬНІ УРЯДОВЦІ виявили, що літак компанії Делта впав та згорів в п'ятницю увечері 2-го серпня, на летовищі в Даллас-Форт Ворте, авлетів в сильну бурю. Виказалось, що сильний вітер звалнив літак до землі, а пілот вже не міг змінити напрямку на наказ із радіоної вежі.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1983

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗУ \$7.50 на 6 місяців, \$15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — \$1.00.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Покаяння” Юрія Шухевича

Одною з найогидніших характеристик системи є силовування людей, щоб вони „каляся” за приписуваним їм злочини, що їх вони ніколи не доконали. Петро Григоренко пише у своїх спогадах, як раз-у-раз вимагали від нього, щоб він, „покався” і відкликав свої публічні закиди на адресу режиму, а тоді повернуть йому професуру у військовій академії, і за кожним разом, як він відмовлявся, засилали його до іншої психушки. У судочинстві в демократичних країнах запитують на судовій розправі підсудного, чи він визнає себе винуватим, чи ні. В Америці завелася навіть практика, що адвокат підсудного може „договоритися” з прокуратором, що підсудний „признається” до вини з одного обвинувачення, зате засудять його за меншу провинку і дадуть меншу кару. Але ніхто й уявити не може, щоб когось тут шантажували і залякували, щоб він „кався” за закидану йому провинку.

Шевченко писав „караюсь, мучусь, але не каюсь”. Але це був Тарас Шевченко. І не можна вимагати, щоб понад сорокамільйоновий народ складався з самих тільки героїв, які воліли б умерти, а не підписали б підсудний їм папір з „покаянням”, та які, поставлені перед дилемою „підписуєш, або згинеш” — не підписали, хоч підписуючи скоротили б муки собі і своїй родині. Коли „покався” Іван Дзюба за свій епохальний твір „Інтернаціоналізм чи русифікація”, дехто таврував його за це його „покаяння”. Але вже тоді вказувало, що не штука бути героєм в будь-якому місті Західної Європи чи на американському континенті, коли такий „герой” сидить на дзиглику в шиночку, п’є пиво і критикує жертви большевицького терору. Ті, що „покаляся”, це жертви, жертви терору перед підписанням зфабрикованого в КГБ „покаянного” листа і після підписання такого „документу”. Треба співчувати з отими жертвами, а не гудити їх. Треба розуміти трагедію, яку вони переходять у своїй душі і страшно боротьбу, яку вони мусять зводити самі з собою, якої не в силі уявити собі людина, яка користується всіма вольностями „праведного закону Вашингтона”.

Юрій Шухевич став наче символом жорстокої большевицької поліційно-терористичної системи. Він народився 28-го березня 1934 року. Його батько Роман Шухевич-Чупринка згинув як командир УПА, оточений в лісі большевицьким військом, 5-го березня 1950 року. Значить, Юрко Шухевич мав тоді, у часі смерті свого батька, 16 літ. Він ніколи пальцем на рушів проти Советського Союзу, він не доконав ніякого злочину за советським карним правом. Єдиною його винною було те, що він був сином свого батька, нещасна жертва дикої системи „кругової поруки”.

Десять років його переслухували, карали і шантажували за те, що він не хотів виректися свого батька. Де у широкому світі відоме таке дикунство? У „Віснику репресій в Україні”, що його видає й редагує Надія Світлична, Випуск 8, за вересень 1980 року (отже з-перед п’яти років), знаходимо вістку: „У чистопольській тюрмі (422950, Татарская АССР, г. Чистополь) перебувають такі політичні в’язні: особливий режим — Ю. Шухевич...” Його кількакратно звільняли і знову арештували та знову засуджували на довічні кари. Під час такого одного короткотривалого звільнення він одружився з Валентиною Троценко, — їхній син Роман має тепер 15 років, дочка Ірина 14, — але вони були малими дітьми, коли їх батька знову схопили були й заслали.

Тепер з Києва, у „Вістях з України” ч. 28 за липень 1985 року появилася майже на цілу сторінку стаття-заява якогось Олександра Савчука, у прикметному документі КГБ пасквильному стилі, про „Прозріння” Юрія Шухевича. Те „прозріння” у тому, що він, відмовляється від націоналізму. Раз-у-раз пишеться там про „злочини” Юрія Шухевича, але ні разу не говориться, який то саме конкретний злочин доконав Юрій Шухевич. Можна навіть радіти, що Юрій Шухевич опинився на волі, хоч і обмежений, а воля його така обмежена, бо він, як усі колишні політичні в’язні в отій тюрмі народів, — стоїть і стоятиме постійно під пильним оком агентури КГБ і не має і не матиме права користуватися вольностями вільної людини, наприклад, свобідно порушувати не то по світі, а навіть по всій території СРСР. Треба бажати цій людині, яка стільки натерпілася, щоб Господь дозволив їй пожити ще довгі роки у гурті своєї рідні. І нікому невідомо злого слова сказати про ту людину, яка каралася і мучилася за дитинство тільки за те, що народилася від Батька-героя, який увійшов до історії зоринної боротьби за Україну, як один з найбільших її синів.

Урядова пропаганда — це основа советського життя. Вона в самому Советському Союзі і за кордоном коштує величезні гроші. Прибутку з пропаганди не завжди великий. У Москві нема помітного оптимізму. Протягом останніх місяців Советський Союз програв кампанію проти розмищення американської атомової зброї в Західній Європі. Разом з тим зменшилася можливість шантажу західних урядів, включно з американським. Американські засоби масової інформації чомусь не звернули уваги на болісну програму Москви.

Після програти з американською атомовою зброєю в Європі, прийшла триумфальна подорож президента Регена до Китаю, яка може змінити комбінацію протисовєтських сил в Азії. Тому великих підстав для оптимізму в Москві нема. Треба забути погрози поховати західній капіталістичній світ.

У 1961 році советська комуністична партія пообіцяла перемогу комунізму у світі. Обіцяв таке Микита Хрущов. Згідно з Хрущовим, у роках 60-70-х Советський Союз пережене Англію і ЗСА у продукції на голову населення. Маркс і Енгельс дружно погрозували викинути капіталізм на смітник історії. Врешті у Москві зрозуміли неповажну хвальковатість „клясків” марксизму. Треба було робити щось більш конкретне. Черненко сказав: „капіталізм знаходиться у стані кризи, але він досі має великі можливості дальшого розвитку”. Це значить, що в нових планах ЦК КПСС уже не буде мови про переогони з капіталізмом.

Натомість треба, — знову слова Черненка, — асі сили вжити на поліпшення внутрішнього становища в Со-

Михайло Кучер

КРАХ КОМУНІСТИЧНОГО МІТУ В СССР

ветському Союзі. Поліпшення треба виявити в якості, а не в кількості. Отже — не паперове перевиконання планів з метою дістати премію. Останні промови Черненка — це признання неспіхів. Набуде не можна легковажно погрозувати Заходowi, тому що, Советський Союз погрози не може зреалізувати. Однак „поліпшення” внутрішнього становища в Союзі — справа не легка.

На наших очах сталася знаменна подія — крах міту комунізму. Зникла його атракційна сила, адже в утопію ніхто не вірить. Советський модель комунізму вже не перекоує навіть країни т.зв. третього світу. В ОН дипломати Африки це будуть при голосуванні підтримувати Советський Союз, але без великих надій дістати щось крім старих танків.

Захиталися також інтелектуали Заходу, хоч не бракує серед них таких, які пропонують новий детант і замороження атомової зброї з метою допомоги Советському Союзу.

У самому Советському Союзі настала ерозія комуністичного міту. Очевидно там і досі не бракує людей, які борються і будуть боронити режим, бо мають з нього великі користи. Не буде бракувати також оборонців Советського Союзу серед національних республік. Неросійська червона буржуазія також хоче добре жити і боїться помсти за зраду своїх народів. Однак така оборона режиму є без віри в успіх і без віри в поступ. Нікому з комуні-

стичних вождів історія не обіцяла загину капіталізму.

Основною советського морального виховання є слова Горького: „Якщо ворог не капітулює, його треба знищити”. Бажано на його ж території, що не завжди вдається. Відомо також, що Горький — письменник „великий гуманіст”, який перший виправдав советські табори смерті.

І ось виявилось, що ворога знищити не легко, навіть отого внутрішнього. Шістьдесят років у СССР є „безкласове суспільство”, але там продовжується боротьба „класова”, існують якісь „класові” вороги. Звідки вони беруться у „безкласовому” суспільстві не може пояснити черговий геніальний генеральний секретар.

Советська офіційна ідеологія ділиться на дві частини. Перша — „комунізм світла майбутнього людства”. Гасло семантично просте. Практично нічого не значить. Однак всі знають, що це гасло треба постійно повторювати. Друга частина ідеології — „комунізм не можна уникнути”. Це спроба колективної гіпнози. Не старайтесь, не боріться. Нічого не вийде, ваша доля приречена. Гасло і теорія дуже прості. Навіть не нормальна людина може її навчитись протягом кількох хвилин.

Ленін сказав: поки комунізм не переможе на цілому світі, будемо провадити страшний війну. Але Черненко вже знає, що війни виграти не може, і комунізм досі не переміг.

Для советської політики

марксизм не має прикритичного значення. З другого боку втрачає віру в марксизм може означати розклад червоної імперії. Але у зовнішній політиці марксизм дає „історичне” право до агресії, до „звільнення” уярмлених, до втискання в чужі державні організми. Але партія не може признаватися до помилок, бо вона... „непомиллива”. Це знає кожен піонер.

Все таки розклад і занепад ідеології має значення. Без завоювання Заходу советський соціалізм існувати не зможе. А завоювання не можливе. Для советського соціалізму компроміс означає кінець.

У Советському Союзі кожен черговий генеральний секретар автоматично стає геніальним. Так було з Андроповим, так тепер є з Горбачовим. Обидва генеральні секретарі мусили признавати, що з советським комунізмом поганого. На Пленумі ЦК 18-го червня 1983 року Андропов дав рецепту лікування советського соціалізму. Намічалася нова програма КПСС. Якщо „нова”, то чим погана була „стара” програма? Признавання досить цікаве. Стара програма „забігла далеко вперед” і „відірвалася від дійсності”. Стара програма зосередилася „на деталях”. На звичайній зрозумілій мові це означає, що стара програма обіцяла конкретні речі, які не могла достатити. Нова програма обіцяє значно менше. Вона буде більш відповідати „суворій” дійсності соціалізму.

Андропов, працюючи в КГБ, знав, що советський соціалізм — це байка для дітей молодшого віку. Покищо ідея соціалізму потрібна для ЦК.

(Продовження буде)

Валентина Юрченко

„ВЕСЕЛКА” МУСИТЬ ЖИТИ!

дітям також потрібний український дитячий журнал, адже він виховував, як читачів, це їхніх батьків, і чимало з них із сантиментом і вдячністю згадують „Веселку”, що розвеселяла їх збагачувала їхній дитячий світ. Хіба не пригадують ці молоді батьки, як захоплювалися вони ілюстрованою історією в кожному числі журналу про Богуту-багату, авторства нині вже покійного Романа Завадовича, або дотепними віршованими сміховинками й ілюстраціями Елварда Козака та його „Чап-Чалана”, чи численними історичними оповіданнями з незрівняними графічними малюнками Петра Андрусова? Та й хіба можна перелічити всіх авторів і мистців, десятки яких вклали свою творчу працю, талант і літературний хист у „Веселку”?

Самовіддано і самозречено всі ці роки працювали над „Веселкою” письменники і незмінний редактор

Володимир Барагура, і Роман Завадович, який залишив українським дітям і молоді неспроможні творчі спадщини по своєму недавньому відході у кращий світ.

Як часто ми пишемо й урочисто виголошуємо гарні слова про те, що українські діти — наше майбутнє, що вони — наш „місток у прийдешнє”, що вони вирішуватимуть долю нашої держави, а ми самобутнього культурного народу. За цими пишними словами повинні йти цілеспрямовані зусилля батьків і всієї нашої української громади дати дітям відповідну духовну поживу, національні „вітаміни”, що підсилювали б їхню почуття приналежності до українства, давали б їм відповідність на чині й шкідливі впливи та на байдужість до свого рідного.

І знову, чи не в сотий раз, треба пригадувати батькам що телевізійні і дешеві змістом американські камікси не заступають дитини тих „національних вітамінів”,

до яких належить, насамперед, рідна українська книжка і змістовий, гарно оформлений дитячий журнал. А тимчасом життяє практика насуває перед очі факти симетричні з одним із них є загрозена доля „Веселки”, бо число читачів її різко апало, не зважаючи на те, що пердплата за журнал-місячник, як на нашій обставині смішно мала: 5 доларів на рік для членів УНСОЮЗУ і 8 доларів для нечленів.

Вже тепер УНСОЮЗ докладає десятки тисяч за збільшені кошти для кількох сотень передплатників, але чи так повинно бути? Коли читаєш у газеті, що „треба допомогти „Веселці” у почесній і відповідальній праці”, то сором огортає душу за українських батьків, бож їдеться не про якусь чергову харитативну акцію „допомогти потерпілим”, а усвідомлення того, що „Веселка” сама допомагає українським батькам виховувати дітей, відживлює їх духовно, формує дитячу душу національно і сіє в ній зерна добра і правди. Та чейже батьки і вихованники повинні дбати про духовне, а

(Закінчення на стор. 3)

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

НАЛЕЖНЕ ПРИЗНАННЯ

(В цьому році сповнилося 35-ліття українських радіопередавань Михайла Комічака в Пiттсбурзі, Па. Визначивши під час численних листів, які наспіли на його адресу).

Дорогий Пане Михайле! Цього року мешканці Пiттсбургу були заскочені, додлавшись, що їх місто очікується як найкраще посеред міст нашої країни, взявши під увагу якість життя у ньому.

Але вже від багатьох років ми висказували думку, що серед українських громад в Америці, наші пiттсбурзькі громади належне є передове місце. Правда, ми далеко не найбільша чи найбагатіша громада. Ми не можемо імпонувати великим числом професіоналів чи підприємців. І ми не можемо досягти нахили іншим нашого стилю українського життя в громаді.

Що нас висовує на передове місце — це сильне почування рідної, української спільноти. Нема у нас поділу на старих емігрантів і „новоприбулих”, не видно прірви між поколіннями, роздвоєння на уродженців галицької чи придніпрянської України, а спільна мученицька доля обох наших церков об’єднує нас у одну родину. Цей відрадий стан нашого громадського життя в Пiттсбурзі не прийшов самозачинно, без зусиль. Величезний об’єднаний і виховний вклад у життя нашої громади вложили Ви, пане Михайле, і Ваша щотижнева українська радіопрограма. На протязі 35 років, тобто за життя двох поколінь, Ви невтомно вказували за суттєві, творчі й об’єднуючі цінності у житті нашої громади. Не легкий це був труд. Нагадується слова поета, що описував, як важко було виростати молодому дубові, що його заглушували розпаношені густі бур’яни. Та під осінні і зиму бур’яни не стало, а дуб жив і розвивався з

роками могочим ростом! Всі ми пам’ятаємо ці бур’яни на Пiттсбурзькому полі. Сьогодні по них і слід пропав, і ніхто вже не намагається нас розсварити чи ділити на „кращих” чи „гірших” українців. Сьогодні ми радіємо нашими спільними, реальними досягненнями.

Глянувши на український Пiттсбург за останні два десятиріччя, бачимо „Самоміч” і „Рідну Школу”, Гарвард, українську кімнату і українську мову на Пiттсбурзькому університеті, сотні стипендій Українського Технологічного Товариства, мистецькі ансамблі нашої молоді та так численну участь наших громадян у всеукраїнських діях — у роковини великого голоду, проти русифікації України, у допомозі втікачам чи інвалідам. З усіма тими позитивними досягненнями, що ними і радіємо і гордимось, нерозлучно пов’язана є радіопрограма Михайла Комічака. Вона, як та легендарна срібна сурма, все була вперді наших дій і починів, все інформувала, заохочувала чи підбадьорювала, була тим споконвічним центром, що включав нас у величаве русло спільної дії, спільних зворушень і спільної гордості, що ми українці! Тридцять п’ять літ, пане Михайле, це продовгий шмат часу. І жодні слова похвали чи подяки не встигли віддзеркалити безмір праці, труду і посвяти, що Ви їх вклали для нас. Ви допомогли нам викресати те, що у нас найкраще! За це Вам, пане Михайле, наша вдячність і впевненість, що продовжуватимете розпочате діло боляй до кінця цього сторіччя.

Михайло і Таїса Корчинські
Пiттсбург, Па.

Редакція „Свободи” долучиться до висловів признання і побажань.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в подальшому поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи” разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набудити, та її ціну.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій, осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довше за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє це вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо знайде потреба). Дописи слід надіслати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

В. Барка

СИМВОЛІКА ОБНОВИ

В його „Мариністичній композиції” тема моря, з основними її виразними мотивами, розрізняється трагично — наче в барвній барельєфності. І саме картинність при одночасній спрощеності її складників і композиційності їх порядків, — набрала чудової виразності, навіть фігурної мальовничості при винаходах для досконалої ритмовпорядкованості як в поезії, на межі сюрреалізму, і навіть в музичному „ключі” для всієї мистецької злагоди. Приналежність морського краєвиду (хмари, промені, хвилі, човни), посилено стилізовані, стали в рефлексивних повторях від височини до водного свінчадля, рівно розділених рисою обрію.

Давно вже відзначено в архиворах мalarства, скажім, від руки Рембрандта, панує закон доконечної, цілковитої необхідності. Згідно з ним, все повинно бути, відповідно до задуму в сюжетному строї, і також до самого стилю мистецтва, тільки так, як склалося. Неможливо ні додати нічого, бо це виходить твір, і нічого відняти ні збільшити чи зменшити складники, ні поміняти їх місцями, ні внести зміни в кольори і об’єкти їх.

Повинно зберегтися все назавжди в здійсненій поставленості, цілком досконало, як того вимагає правило мистецької побудованості, або, з іншою назвою, „закон тектоніки”. Це — не зовсім те саме, що включено тут композиційну творчість, себто систему розміщення всього в видному складі картини, основана, наприклад, в перспективі для неї — на точних даних наукового досліджу.

Бо згаданий закон, коли треба для найвищої справи в колісці добротного мalarства, для найкращого творчого враження, порушує реалістичні приписи. Приклад: наші старовинні ікони, про них Матісс казав,

що належать до найвищого в мистецтві, і в них в найліпших візрях, часом геометрична відповідальність відзначає. З нею даліші речі повинні були пропорційно зменшуватися, а ближчі — бути більшими. Діється ж на візрях іконопису якраз навпаки: тут — „зворотна перспектива”.

Бо так потрібно для мистецької правди іконного живопису, вищої за всі формальні приписи реалістичного письма.

В єгипетському храмі (збудував Рамзес II) вирізьблено запряженого коня з чотирма передніми ногами ніби вираз його надзвичайної спроможності в біговості. Художнє враження становить найвищу цінність, і для нього твір, коли треба, повинен навіть суперечити видимості фізичального світу. Віддавна мистці стали пильно дошукуватися ества тієї цінності, виявленого в особливій побудованості твору, в його тектоніці. Відсторонювали систематично і все дужче те, що приходить тільки від самої зовнішності зображуваного, але зберігали, вироблюючи, самі вияви якраз визначального закону, бо вбачали тут ключ до основної загадки образотворчого мистецтва, до відкриття ідеальності його.

Деякі обтеслювали суттєву осягу в різних стереометричних виглядах, так спорядився славновісний „кубізм” і в скульптурі, і також в мalarстві (Брак, Дюшамп „переворачування розкладності”, один час Архипенко). Схоже вярдували видивність, наприклад, констуктивісти і дехто, крім того, але скоро вона відгасла через надмірну спрощеність без прикметностей живої краси. Одухотворити пошуки способів для абсолютної артистичності і піднести до рівня класики, присвятивши, відходячи від нездадностей, наш земляк Олександр Архипенко (1887-1964). Як сам означив, доповідаючи в Літературно-Мистецькому Клубі в Нью Йорку, він від світу староукраїнського мистецтва приніс уяву про красу ліній й цілісного враження в скульптурі XX століття. І тим обновило її.

Тут близький напрямком вибрав майстер Зенон Голубець, знаходячи власні вирази для злогоданого ества в стилістичній скульптурі з вишуканими обрисами. Його багатоглибинний „визуал” своєрідно відтворює середньовічний меморіальний сюжет, знаний, скажім, з гробниці, що зарані спорядив собі великий сенешаль Бургоні Філіпп Пот

(†1493). Там несуть гроб, по чотирі на обох сторонах, особи в довгих, до землі, одягах, мов чернечих з капюшонами, що закривають обличчя, хоч при поясах підвішено шити з гербними помітками, ніби в лицарів.

Відмітно, постаті в „Ритуалі” З. Голубця висічені з догранично обмеженою формістністю, тут — груповий рух в ритмічній, мов з музики для траурного шествя.

І в рослинній темі, особливо поширеній серед скульптур З. Голубця, теж відсвітлює пошук праїстот мистецькості і виразу для неї — через діючі сили твору в новознайдених розпорядках. Відосконалюється вигляд, як ритмікомплекс і його мотиви кожного разу розміщені різноскладно в підрадянних чи співрядних, або через сполуку обох ладів, часті нагадують собою світліяні течії в „авах”.

Хоч виконані скульптурно іноді з невітлого дерева, навіть і зовсім чорного.

На різьбарській манері З. Голубця останнім часом помітно відзначає поступового звороту всієї сучасної образотворчості свіжою хвилею в напрям синтетичного мистецтва класиків з відновлю глибокнної змістовності і живої краси в стилях.

Дослідники модерних течій і шкіл докладно простежили переважуючу, після імпресіоністів, особливо в т.з. „мінімальному мистецтві”, тенденцію „роздяти” об’єкти мalarського опису від всього, що над їх речовинністю, знедуховлювати артизм, відвідувати з нього вську, навіть органічну мистичність і символіку, з’явлені в верхинних шедеврах образотворчості.

Але „В певному сенсі, звичайно, все мистецтво символічне” (Томас Грейвен: „The Dial”, червень 1923).

Можна різно означувати символ, проте незмінно зостанеться основа, — її чудово означив мислитель XII століття Гуго де Сан-Віктор, символ, це — сполука форм видимих для предстваности незримих речей.

Наденною дією створити, в новонайдений єдності форм, незнаний досі образ, через який, завдяки його чудесним прикметам вистануть значенності, неприступні для звичайного відчуття, так здійснюється духовно збагачуюча роль мистецтва; тут його скарбність і його відуча спротога.

Невеликий приклад: дерев’яна скульптура „Птах”

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНЦІ! НАШОЮ МЕТОЮ Є ЗАБЕЗПЕЧИТИ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ І УКРАЇНКУ, ЯКІ ЖИВУТЬ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ! ЧИ ВИ ВЖЕ ЗАБЕЗПЕЧИЛИСЬ?

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В 1984-му РОЦІ

(Пожертви фондаторів, меценатів і добродіїв Музею включено в списку опублікованому в Свободі, ч. 88 (10-го травня 1985 р.)

По 300 дол.: д-р О. І. Е. Силепкович, 48-й відділ СУА.
По 275 дол.: д-р І. І. д-р Н. Коропецькі, Працівники УНСоюзу.
270 дол.: В. Палуца.
По 250 дол.: П. Ожежинська, Е. Рубач, Я. Рудакевич.
225 дол.: Р. І. М. Гавриляки.
210 дол.: І. Юрків.
По 200 дол.: Т. Чучман, д-р А. Якимець, Р. І. Л. Олесницькі, д-р І. Т. Павличко, М. Пеленська, д-р В. І. О. Петришин, С. Павлик, С. І. А. Секрета, О. І. С. Скоп, 22-й відділ СУА, Окружна Управа СУА — Нова Англія.
195 дол.: д-р Р. Рак.
185 дол.: д-р З. І. Д. Каратницькі.
158 дол.: Р. І. С. Цегельські.
155 дол.: Т. Криницькі.
По 150 дол.: Р. І. О. Альвіно, М. Бурій, І. Р. Гарасимья, А. Гомік, д-р М. І. І. Якухи.
145 дол.: С. Кіра.
143 дол.: 52-й відділ СУА.
135 дол.: д-р Я. І. Н. Мігайчуки.
130 дол.: А. І. К. Буки.
129 дол.: 88-й відділ СУА.
По 125 дол.: С. І. С. Михайлишин, М. І. С. Старошакі.
По 120 дол.: О. Чорна, О. Манастирська.
По 115 дол.: М. Дигдалевич, Р. І. К. Соболь, В. І. С. Стасишин.
113 дол.: А. Перейма.
111 дол.: С. І. М. Залітач.
По 110 дол.: О. Червінська, В. І. Л. Фіцаловичі, М. Мотиль, д-р Т. І. Д. Самотулки.
105 дол.: Л. Крушельницька.
104 дол.: Л. Гайда.
102 дол.: С. І. І. Дорошакі.
По 100 дол.: М. Андрейко, Г. І. Б. Атісон, М. Бачинська, О. І. А. Білоуси, О. Блавацька, М. Булава, В. Цетено, крип. Мирослав І. М. Харини, Д. Харин, Х. Чорній, Я. І. О. Чинак, М. Ціник, Ю. Демченко, Л. Дражевська, д-р Р. І. О. Дзидів, К. І. Г. Дзюби, М. Гайда, Ж. Гіп, П. Глутковський, С. І. М. Гордінські, Х. Гошовська, І. І. Т. Скоробогаті-Гронь, М. Головей, В. І. Л. Касани, Л. І. О. Казеви, О. Кедринський, Б. Кізн, В. І. Н. Кляпшук, С. І. М. Коченяш, д-р Л. Коцур, Л. І. М. Колодичні, М. І. А. Комічак, д-р Д. І. Д. Коструба, д-р Т. І. Л. Крули, Н. Круська, А. Кулик, О. І. д-р З. Кунцов, Б. І. Л. Курило, д-р М. Кушніренко, д-р А. І. Л. Лемішки, д-р І. Леско, В. Літвинський, д-р А. Мациорак, М. Мандзюк, В. Маркевич, І. Мошук, Л. Морозова, Я. І. Мулики, Е. І. Б. Михайлові, В. І. А. Натині, П. Німець, М. Олійник, д-р Я. І. Л. Оришківчичі, д-р І. А. Осадці, П. І. О. Папирюк, Ю. І. А. Павличко, О. Полатайко, Я. Попель, Р. І. Г. Портико, В. І. Е. Проциньські, Р. І. Л. Раковські, А. І. Е. Ройовські, д-р Я. Рокановський, І. Рибак, д-р Д. Рижевська, Ч. І. Н. Сашко, Г. Самутин, Самопоміч — Балтимор, д-р Б. І. д-р С. Шебуньчак, О. І. С. Скоцян, Р. Скоробогаті, Я. І. О. Шмідда, А. Сорочет, д-р А. І. Г. Станкевич, У. Стек, О. І. А. Стелмахи, Я. І. І. Шербанюк, Я. І. І. Терлецькі, О. Варела, В. Войтович, І. О. Воробкевичі, А. Возна, М. І. Н. Возняки, Ю. І. А. Юрчишин, Л. І. А. Зобнів, Українська Православна Кредитівка — Нью Йорк, 80-й відділ СУА.
По 95 дол.: Я. І. Н. Бігуни, Ю. І. І. Охримовичі.
По 90 дол.: Б. І. І. Чайковські, Я. І. Я. Лаби.
По 85 дол.: д-р Г. І. Р. Чолгани, І. Дзерович, Р. І. Я. Ракочі, Ю. І. М. Савачки.
По 80 дол.: Л. Долінська, О. Назар, М. Рудик.
По 75 дол.: Я. І. О. Городецькі, О. Яхно, І. Я. Кукіль, В. Левинська, д-р Я. І. І. Остапюк, Я. І. М. Раковські, Клоб св. Івана, д-р О. І. Р. Голлод-Третакі.
По 70 дол.: Б. І. А. Бойчуки, Л. І. В. Чудовські, І. Джук, Я. І. В. Кришталівські, Ю. І. О. Мельниковичі, О. І. А. Пришляки.
По 65 дол.: І. О. Микитини, М. І. Б. Осадці, Р. І. А. Сокольські, М. Сосак.
62 дол.: П. І. А. Крамар.
По 60 дол.: Д. Байко, М. Гарасимів, Р. І. Н. Ільницькі, Н. Юрчинська, О. Кришин, Л. І. О. Крушельницькі, д-р Я. І. д-р Л. Петрушакі, З. І. В. Салевичі, В. Сорока, А. Вовчуки, 7-й відділ СУА.
По 55 дол.: В. І. Ю. Білецькі, Н. Данилюк, Ю. І. Х. Ференцевичі, В. І. Л. Сердюки, Я. Ярослав.
По 50 дол.: С. Андерсон, д-р Е. І. М. Андрусакі, д-р Ю. І. А. Барановські, Р. І. З. Береза, М. Бережницькі, О. І. Л. Білоуси, І. Боярська, Клоб книголюбів — Філадельфія, Р. І. М. Борковські, Б. І. А. Бойчуки, Л. Чолган, М. І. Л. Чолгани, М. І. Е. Ціпки, д-р О. І. М. Цибірські, Н. Данилюк, Ю. Дашко, Дж. Давид, І. І. Л. Декайли, д-р М. Деяківські, Ю. Добос, С. Дроздовська, І. Дидин, М. Фелікс, М. Філіпс, Р. Голдман, В. Гатала, д-р Я. Гравович, Р. І. О. Гуглевичі, І. Гуменюк, Т. Яцків, С. І. Р. Качали, М. Камінська, М. І. І. Кіндрачуки, В. Козачинський, М. І. М. Крижанівські, М. Кушнір, Ю. Кузів, д-р Л. І. О. Кузьмаки, Я. І. Д. Кузьмині, О. І. М. Мицицькі, Р. І. Т. Левіцькі, Л. Лопатинська, Е. Мадич, О. Мальченко, д-р І. М. Молдовани, д-р Я. І. Л. Музички, О. І. М. Мицицькі, Я. І. О. Никифоровичі, д-р В. Онуферко, Б. Остапюк, Патріархальне Т-во — Гарфолд, Л. Печак, В. Піснюк, А. Попішук, Д. І. Л. Портики, Л. Прончик, С. І. С. Раєцькі, В. І. Д. Рудакевичі, І. Рудик, В. І. Д. Салки, І. Савка, О. Е. Сеники, Ю. Шелєва, М. Шиприкевич, В. І. О. Шиприкевичі, д-р О. Слюзар, С. Слюзар, А. І. Х. Сливочські, М. Мороз-Сосак, Р. І. Т. Стадиченко, З. І. І. Терлецькі, Кредитівка в Масачусетс, Українське Т-во в Синсинаті, Х. Воевідка, д-р І. Васинчук, А. С. Вересюк, О. Веселій, Р. І. Г. Висоцькі, Р. Воробель, д-р М. І. Дж. Яблонські, 6-й відділ СУА.
По 45 дол.: К. Батюк, М. Білозар, Р. І. М. Данилюки, д-р Т. І. О. Гунчакі, М. Карпевич, Д. Кузик, М. Шуст, З. Воробель.
42 дол.: Л. Баранюк-Боднарчук.
41 дол.: Марія Крамарчук.
40 дол.: Л. Артимішин, О. Баланчук, М. Ценко, К. Гадзевич, Л. Гуралович, С. Карава, О. С. Менцінські, В. І. А. Мерещакі, О. Р. Мірчук, В. І. Н. Шусті, В. І. Б. Служі, М. Турко, д-р М. І. М. Воскобойніки.
По 35 дол.: С. Балко, Л. І. І. Борщі, Р. І. В. Чумаки, Р. І. О. Гаєцькі, С. Гук, Н. Попель, Р. І. Л. Романишині, д-р Я. Веремчук.
33 дол.: О. Платош-Стеткевич.
31 дол.: М. Приймак з родиною.
По 30 дол.: М. Белей, О. І. І. Бурачок, Я. Дацків, О. Дибик, І. Дитюк, С. І. Н. Гробельські, Р. І. Н. Гулаї, О. І. Ю. Головацькі, Н. Гордієнко, С. І. М. Грубі, д-р М. І. М. Грушевські, О. І. Л. Кінахи, Л. Гандзі-Кіс, О. Клебіне, Р. І. О. Кобрині, С. Лешко, Н. Леслій, В. І. Л. Левіцькі, Д. І. О. Літвинські, А. Любинська, Р. Мицик, А. Панченко, М. І. К. Поповичі, Р. І. О. Ратичі, Е. Сахарук, Н. Слюзар, М. І. Г. Стасюки, Я. Стасюк, В. І. Л. Синенькі, С. Туркало, П. І. І. Твердохліб, І. Жовнір.
26 дол.: А. Бідак.
По 25 дол.: М. Андрушків, Б. І. Т. Артимішині, З. І. О. Бабоюки, Г. Бачинська та Н. Цегельська, д-р Л. Балтарович, Ф. І. Я. Турко-Бодор, д-р Р. Р. Богонович, О. Харамбура, Корнелісон, д-р Б. Чепак, Н. Даниш, А. Даченко, В. І. Т. Денчуки, П. Дент, Л. Даченко, М. Душині, А. Єйна, д-р О. І. І. Фодішині, д-р І. М. Фізері, О. І. М. "ац, З. Гафтовичі, О. І. Я. Галіп, І. М. Гаталі, Н. Гемфіл, В. І. Л. Гладі, М. Гладкий, О. М. Глинський, М. Голуб, д-р М. І. І. Грушкі, М. Гук, М. Гур, Д. Гусар, П. Іванець, Р. І. Л. Іванчикі, Е. І. М. Яроші, д-р Л. І. М. Явні, В. Е. Яворська, М. Джонсон, Я. Кач, І. Качмарська, Н. Канюга, Р. І. Н. Каноки, І. Каратницька, К. Карпевич, Г. Кастл, М. І. А. Кіццо, П. Кісілі, М. Кніш, І. Когут, М. Костів, В. Кострицький, Г. І. К. Ковінко, Я. Зарук, Т. І. О. Козбурі, М. І. І. Крассі, М. Кульчицький, д-р Ю. І. В. Кушнірі, д-р Т. І. д-р Х. Кузьмовичі, О. Кузьмович, І. Кузьмині, М. І. Л. Кий, Ю. І. О. Кисельські, А. Лемп, О. Ле-нець, д-р М. Лободяк, Л. Лозинський, д-р В. І. д-р Д. Маркусі, Л. Мащак, Х. Добчанська-Мельнік, І. І. Д. Менцінські, Ц. І. О. Мопс, д-р Л. І. О. Мостовичі, В. Мисак, О. Миськів, В. І. С. Недільські, І. Новак, О. І. І. Нічки, П. Олексюк, С. Овлянський, А. Новак, О. І. І. Нічки, П. Олексюк, С. Овлянський, М. Пашлавська, О. Парубчак, М. І. Л. Пешанські, Ц. Пюта, Ю. Подольяк, д-р В. Прокопів, М. Прончак, А.

Пришляк, О. Пристай, В. Притула, Д. Пушка, Я. І. С. Рубель, Г. Ратич, Р. І. О. Рогози, Н. Сальвіна, д-р Я. І. М. Савки, В. Семеніна, д-р Н. І. Н. Сендзкі, д-р Т. І. В. Сендзкі, І. І. Д. Сеники, І. Шкарупа, д-р В. І. Н. Шкільніки, М. І. М. Слободяни, Ю. Сливка, М. Соробай, Е. І. М. Стахів, М. Стецюк, д-р Ю. І. д-р Л. Стефанівські, М. Стефанішин, д-р В. І. М. Стойки, д-р Л. Стіван, Н. Світлична, М. І. О. Таралацькі, М. Тарнавська, В. І. Я. Татаровські, О. І. В. Теслюки, Т. Ткачук, Т. І. О. Ткачуки, Н. Трояк, М. Турчин, д-р Я. Тимочко, 39-й відділ УНСоюзу, Українознавча Школа в Атіланти, З. Воронка, В. Величковський, Р. Венке, І. Волосенко, В. І. К. Воловодюки, З. Воробель, В. І. Х. Вовк, Ю. Янчишин, Е. І. Л. Ярославичі, Т. І. М. Залуцькі, Р. Зелінська, С. Зварун, 51-й відділ СУА.
По 24 дол.: д-р М. І. Дж. Голваті, В. Пахолок.
По 20 дол.: С. Бабій, П. Бакай, З. І. О. Балабани, П. Балей, Е. Блавацька, С. Боднарчук, О. Богачевська, Р. Богачевська, Т. Богданська, К. Борак, М. І. І. Бучаки, д-р М. І. Н. Бихи, В. І. А. Бичкалі, Р. Харчак, З. Л. Чайківські, І. Чайковська, Я. І. К. Червоняки, В. І. Н. Чайківські, З. Ціховяз, І. І. С. Цюпки, Б. І. В. Циропаловичі, Е. І. М. Цибик, М. Фірчук, М. Гімбель, Т. Глух, І. І. Н. Гафтовичі, О. І. Н. Гафтовичі, І. І. Р. Гайда, Т. Гайвас, А. Герасименко, М. І. М. Глушок, В. І. О. Гнатикі, І. Голінська, О. І. Голінські, Т. Гордінська, З. І. Д. Гордінські, М. Грабеш, Т. І. Е. Грицики, д-р М. Іванчиківські, С. І. Л. Іванчуки, І. Іванчишин, І. Іванченко, А. Ярема, Л. Джова, О. Качала, Ю. Касапер, М. І. В. Каваки, Л. Колєнський, д-р Р. Король, д-р В. Коструба, Е. Ковальська, З. Ковальська, М. Козак, Ю. Кравець, С. Крушельницька, Т. І. М. Кузьо, М. Кузів, Ю. І. Кузьма, М. Квас, Л. І. М. Лямпики, Е. І. В. Левицькі, Л. І. Л. Луценко, Х. Лукомська, О. І. Мак, С. І. Г. Максимюки, П. І. А. Марича, С. Мартинюк, О. Маселко, Ю. І. Х. Масюки, М. І. У. Масюки, М. І. І. Морози, Д. І. Ю. Надріагі, С. Нагірна, О. І. С. Олесницькі, О. І. У. Омецінські, Ю. Оприско, Р. І. І. Павличкі, М. І. С. Павличкі, В. Переклапач, С. І. А. Петруньки, В. І. М. Петришині, М. Пфлінер, Б. І. М. Полянські, Л. Придаткевич, Л. І. А. Ратич, М. І. М. Романець, д-р В. Рудко, В. Салія, А. Сарахан, Б. Шарія, О. Шендик, О. І. М. Слупчинські, І. Стебельські, Б. І. О. Стеранка, І. Свистель, І. Сигалів, Е. Сивенко, М. І. І. Сиві, Л. І. О. Шурі, О. І. Д. Шепаровичі, І. І. А. Табел, О. Татомір, д-р О. Теслюк, О. Іван, Т. Ткачуки, Я. І. Т. Турянські, Б. І. Г. Титли, Е. І. Б. Титли, Т. І. М. Угорчакі, Н. Вайда, К. І. Л. Вайдель, М. Висоцька, М. Візняк, д-р М. Войтович, М. Вижницька, І. В. Яскіри, І. Заставський, Р. Заставський, Я. І. О. Зазулі, М. І. М. Зем, Е. І. Н. Змиї.
17 дол.: К. Васильєв.
По 15 дол.: А. Банах, д-р В. Богданів, І. Хамуляк, М. Чучман, Д. Хухра, Ю. І. Н. Цибірські, В. І. І. Черевко, С. І. М. Демковичі, О. Довгалюк, М. Горбачак, М. І. С. Іванчикі, О. Якимів, В. І. М. Яровенки, Я. І. Ю. Ховайли, М. Клецов, Н. Кліш, І. Копка, Е. Корчинська, М. Кривокульська, д-р Л. Куриляк, О. Малаховська, В. І. В. Мотки, д-р Б. І. Т. Мриці, Л. Мицьковська, В. Микитин, М. Олійник, П. І. Р. Пішалі, П. Пришляк, С. Пурий, М. І. Л. Роговські, М. Савчак, З. І. д-р Т. Савицькі, М. Шук, Л. І. М. Шанковські, К. Гук-Смордська, І. Снірський, В. Туркало, Р. Вомпель, І. Висоцька, І. Яворська, С. Заставська.
По 14 дол.: М. Ярош, О. Я. І. Л. Шуст, У. Старосольська.
По 13 дол.: А. Капітан, А. І. М. Свариські, І. Шміль, Б. І. Ц. Подальюки, А. І. В. Воки.
11 дол.: М. Воевідка.
По 10 дол.: К. Андрушко, Н. Бабюк, М. Бандера, Б. Барабаш, Г. Басюк, М. Базюк, В. Бекер, М. І. Березанські, О. Березницькі, З. Білас, Р. І. М. Боднар, Е. Богачевські, Т. Богачевська, Б. І. О. Богославські, М. І. А. Бойчині, І. Бойчук, П. І. Х. Бойки, Т. Бриквич, П. Будзьо, д-р Л. І. Д. Билої, О. Цар, К. Церкевич, З. Чехович, С. Діба-Ценко, Д. Чорнодольська, С. Чорнодольська, М. Константи, О. Цибик, Н. Черевалко, М. Дигдалевич, М. Данилів, І. І. С. Десаки, М. Дорошенко, В. Душинський, д-р М. Дішо, М. Дзівка, Л. Едінак, Е. Фандеріс, С. Федірко, Р. Фенчинський, Б. І. О. Фостяки, О. Т. Галюнда, О. Говачі, І. І. М. Гумовські, М. Черевалко, А. О. Галайбіда, О. Ганушевська, І. Кушлік-Гаврилі, І. Геринювич, Л. Гнаті, І. І. С. Голови, Д. Горнякiewicz, д-р З. І. М. Гордінські, Ю. І. С. Гроби, О. Граб, К. Гренчак, Д. Гріцелак, К. І. І. Григорівські, І. Гринь, М. Гук, П. І. О. Гурські, М. І. О. Ільшенки, В. Іванчик, А. Янішевський, І. В. Яскіри, І. М. Юрчинські, Т. Юрєвич, М. Калєсі, М. Калєстий, І. Капустинська, М. Карбонік, Я. Казанівська, К. Кедровська, І. Кефор, Т. Кіццо, О. І. О. Кляфаси, Я. І. І. Кліми, Т. Когут, д-р В. Когут, Н. Кокольська, О. Колєсниченко, Р. Колєнський, д-р В. І. У. Король, У. Коротко, В. І. Е. Костюки, І. І. Г. Костюки, Д. Костів, М. Костірко, Б. Ковалів, Б. І. К. Ковшевич, Б. І. І. Козаки, С. Козарський, І. Крамарчук, М. Крамаренко, Р. І. І. Кравацін, О. І. М. Кричкі, О. Крижанівська, О. Кухар, А. Кулчак, М. І. О. Курчак, д-р М. Куриляк, Р. І. І. Кучні, М. Кузьма, Д. Кузьмович, Т. Кузьмович, Б. І. О. Кузишині, І. Ленчук, Н. Ленкі, М. Левинська, С. Левинська, Б. Лівчак, С. Лотоцька, д-р У. Лоза, А. Лозинська, М. І. Е. Лукваскі, Ф. Лукіяновичі, О. Луцька, О. І. М. Лисакі, д-р Р. Лисакі, І. Лисинська, А. Лисинська, д-р В. І. О. Марчуки, Н. І. М. Масюки, О. Мединська, М. Мельник, М. І. О. Мішуки, О. І. І. Мізюки, І. І. Л. Мокі, Е. Мороз, Т. Мотика, Л. Мригошка, д-р В. Михайлів, д-р З. І. І. Михайлюки, Р. І. Н. Миколаєвичі, д-р Р. Навроцький, І. Назаревич, А. Олексин, О. Б. Олесі, І. С. Ориняки, Р. І. Д. Осадці, Я. І. О. Ошудлики, д-р Р. І. Л. Осиновичі, І. І. Т. Остапи, В. І. М. Палідорі, Л. Парубчак, К. Павляк, Н. Павленко, Д. Пенчак, С. Пидляк, В. І. І. Пік, О. Пласкі, Р. Полче, О. Понос, Я. Пришляк, Д. І. М. Пилипеш, З. Пилляк, Р. Ратч, І. І. З. Раковські, Н. Разумів, І. Рейнер, С. Рогатинська, І. І. М. Романи, О. Романовська, А. І. З. Рудик, Б. І. А. Сатурські, Л. Савойка, Н. Савчук, Л. Савеско, М. Савула, М. Шеремета, Р. І. Т. Шутер, М. Семанчук, В. І. С. Сенежакі, М. Сеник, М. І. О. Середи, Я. І. Л. Шаєвич, Г. Шембель, О. І. Д. Шепаровичі, С. Штінда, М. Сичинська, Р. Ськоало, І. Скодчополь, Л. Скрипчак, Я. Ставничак, Р. Стеців, д-р Євген Стецьків, Е. Степелмак, Р. Столярчук, О. Суховерський, О. І. М. Татарські, А. Тиха, М. Тимочко, П. І. С. Ушаки, К. І. О. Вос, І. Валєнчиків, Е. Васинчук, Л. І. І. Вербицькі, М. Вереманко, Ф. Войтович, С. Воланський, Ю. Вишневська, В. А. Забродська, В. Захарєвич, В. Захвалівська, Л. Зайка, Я. І. О. Заремба, д-р М. Заричий, Г. Заско, Дж. Зелен, 29-й відділ СУА.
По 9 дол.: С. І. О. Ганушевські, Б. Головід.
8 дол.: Ю. Яремкевич.
7 дол.: З. І. Л. Возняк.
По 6 дол.: М. Панасюк, Д. Тишовницька.
По 5 дол.: О. Амінов, Н. Баган, О. В. Базилевські, М. Береза, М. Бішко, Л. Царик, І. Козарська-Казанова, Р. І. А. Чорнобіл, І. Чуміловська, Я. І. Ю. Даниліви, О. Гердан, В. Галюк, І. І. Гарасимья, Л. Грабова, В. Гриньків, В. Гринишин, Т. Гриняк, І. Гунає, П. Ямрозик, М. Яримович, д-р Ю. Явний, І. Яворський, М. І. А. Єйна, В. Діобо, О. Яосип, О. Качор, О. Калиновська, І. Клебан, М. Колмоновський, М. Костів, Х. Ковч, д-р М. Кравчук, Е. Криса, А. Купчик, М. Кюнка, І. Лісєвичі, М. Ліпак, Л. Махареви, О. Мандіч, С. Мельнік, А. Мотрович, Л. Музичка, О. Михалюк, С. Небошинський, К. Оприско, С. Оприско, Х. Озарків, К. Пакула, С. Попель, М. І. Х. Родовец, І. Саварин, І. Савич, М. Смішечки, А. Сохоцька, І. Солчанік, Дж. Солдєрен, С. Стецюра, К. І. Е. Степові, Б. Таран, М. Василік, М. Венчак, Н. Воланський, М. Волнер, Т. Возняк, Я. Жевко.
Нижче 5 дол.: М. І. С. Барусевичі, Дж. Боднар, І. Боднарчук, М. Богачевська-Хомяк, П. Чопівська, О. Ю. Дубицький, Н. Гурян, Я. Герман, П. Горбан, К. Колєнчиків, І. Колєнік, М. Кюнка, С. Мартюк, Г. Павличко, А. Рековська, І. Шміль, Р. І. Т. Шутер, П. І. С. Телішевські, О. Яримович.

Символіка...

(Закінчення зі стор. 2)

З. Голубець: „Весна“.

Зена Голубця. Вистрій форм (крила, голови, тулуба), узагальнених незвичайною мірою і співвідносно, привели до особливо ритмізовану і наснажену сполучу. І от глядачам відкрито вираз від незримості, що через неї існує, нею створена істота. В такій символічності з'являється верховна правда мистецтва.

Твори мистця можна побачити під час літнього сезону в Галерії. Н. Й. як також у його студії у Глен Спей, Н. Й.

Помер М. Самоверський

Буенос Айрес, Аргентина. — У неділю, 7-го липня 1985 року, тут помер на 68-му році життя Мирослав Самоверський.

Св. п. М. М. Самоверський був відомий тут із своєї політично-громадської діяльності у місцевій українській громаді, займаючи кілька разів пост голови Української Центральної Репрезентації, Товариства „Прогресивна“, а в останньому часі був членом Президії СКВУ. У приватному житті св. п. М. Самоверський провадив філателістичне підприємство.

ТОМ СІВЕР, ЗМАГУН-кидач беззбройної дружини „Видт Соке“ з Чикаго в неділю, ввечері 300 гру в своїй кар'єрі. Т. Сівер, який колись був змагуном ньюйоркської дружини „Метс“ переміг дружину „Снік“ з Нью Йорку в неділю, 9-го серпня, вислідом 4:1. Він став 17-им кидачем в історії бейзболу, що здобув 300 або більше пером.

В КРАЙОВІ ЛАБОРАТОРІЇ в Лос Алямос, в Нью Мехіко, вироблено точну репліку атомової бомби, яку скинено на Гірошіму 40 років тому. Її вироблено з метою, щоб науковці могли простудіювати наслідки радіації на здоров'я людини.

„Веселка“...

(Закінчення зі стор. 2)

повинна прийти у формі співпраці в журналі молодших авторів, ілюстраторів і тяжко повірити в те, що їх у нас немає. Є хіба тільки байдужість та істерність з боку тих творчо-плідних, талановитих молодих сил, тих сотень молоді, що вже скінчила вищу мистецьку освіту, чи має літературні зацікавлення, а до того й має власних дітей.

„Веселка“, що „з'явилася понад хмарами“, тепер загорожена темною хмарою байдужості українських батьків, і якщо справа передпадіть журналу не зрушиться й журнал для дітей, єдиний такого роду для всієї української діаспори, припинить існування, — то це був би ще один пресумний доказ того, що ми обкрадуємо своїх дітей і внаслідок цього рідного, національного. Чи ж може бути більший сором для нас, українців, які на вільній землі, де нема ані русифікації ані комуністичних утисків, „серцем замирануть“ і так байдуже, охляло дивляться у національне майбуття своїх нащадків?

„Веселка“ мусить жити й далі роз'яснювати дитячі обрії! Українські батьки, передплачуйте своїм дітям „Веселку“ і допилюйте, щоб журнал не припадав пилом, а щоб його читали, — щоб рідне слово лунало у вашій хаті!

СТЕЙТИ ПОЧАЛИ БРАТИ велику участь в міжнародній торгівлі, незалежно від федерального Уряду. Крайова організація губернаторів виявила, що стейти роблять це з метою підняти свою економіку. Губернатори твердять, що коли стейти торгують в ділянках домінованих Урядом, це їм не завжди виходить на користь з уваги на різні урядові обмеження.

ПОПУЛЯРНІСТЬ РАБІНА МЕСРА Кагане, засновника Жидівської оборонної ліги в Нью Йорку, який 14 років тому виїмав урядом Ізраїля і там в останніх парламентарних виборах був обраний членом парламенту, дуже зросла в останньому часі. Як відомо, рабін М. Кагане належить до крила екстремістичної організації, яка проповідує виселення усіх арабів з Ізраїля й з окупованих арабських земель і заселення їх жидами, щоб таким чином створити чисто жидівську державу. Дискусуючи з кореспондентами про зріст його популярності, Кагане заявив, що він правдоподібно „репрезентує задушевні бажання більшості ізраїльтян“.

Помоїмось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих членів Фонду Катедр Українознавства.

Впрен. о. протопрес. Іван Ткачук відслужить Заупокійну Святу Літургію, в неділю, 25-го серпня 1985 року, о год. 10-й ранку, в УПЦеркві Всіх Святих в Нью Йорку, за Блаженної Пам'яті:

МИКОЛУ
КОВАЛИСЬКА
РОЗАЛІЮ КОЛОДІЙ
ВОЛОДИМИРА
ЛЕВИЦЬКОГО
д-ра ЄВГЕНА
ОМЕЛЬСЬКОГО

АННУ ПАХНИЧ
АНДРІЯ ПОВХ
ОЛЕНУ з ЛУКАШІВ
РІЗНИЧЕНКО
д-ра АНТОНА СПИЖА
ІОСИФА ЯРЕМУ

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів. Помоїмось в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатися з нами в поході молитов до Всевисьного за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Членам ФКУ!
ГОЛОВНА ЕКЗКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР
УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Замість квітів на саїку могилу мого Дорогого Хресного Батька

бл. п.

ІНЖ. МИХАЙЛА ШУЛЯ

складає \$100.00 (сто доларів) на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ у Нью Йорку

ХРИСТИНА ГОЛОВЧАК-ДЕБАРРІ
з доньками ЛЯРИСОЮ І ТАНЕЮ

Вшановуючи пам'ять нашого Дорогого ШВАГРА І ВУЙКА

св. п.

ІНЖ. МИХАЙЛА ШУЛЯ

складає \$100.00 (сто доларів) на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ у Нью Йорку

МАРІЯ ГОЛОВЧАК
І ЕЛІЯ ГОЛОВЧАК—ВАРЖАН
з чоловіком та дітьми

ЗАМОВЛЯЙТЕ

наступні дві книжки ВОЛОДИМИРА МАКАРА

- 1) „ПРОЙДЕНИЙ ШЛЯХ“, спомини, том I: „ВІД БИСТРИЦІ ДО БУГУ (1911-1929)“ сторін 456, вид. 1983р., ціна \$16.00
- 2) „БОЙОВІ ДРУЗІ“, збірка спогадів з дії ОУН (1929-1945), вид. 1980, ціна \$15.00

Обидві книги в твердій оправі з золотими витисками, багато ілюстрацій, з індексами та англійськими резюме.

При замовленні обидвох книжок — ціна \$30.00, з пересилкою включено.

Замовлення просимо слати на адресу:

„HOMIN UKRAINY“

140 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada, M5V 2R3.

МИКОЛА А. ЛІВИЦЬКИЙ

ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ

МІЖ 1920 І 1940 РОКАМИ

Ціна 5.00 дол. з пересилкою

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% ставкою податку

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N. J. 07302

Юрій Пундик

Збірка вибраних статей

„У ПОЛУМ'І ДРУЖНОГО СЛОВА“

Появилася збірка матеріалів зібраних Дружиною Покійного

пані МАРИЄ ПУНДИК,

впорядкована АНАТОЛЕМ ДОМАРАЦЬКИМ,

у Видавництві „Українського Слова“ в Парижі, заходами

Світової Координаційної Ради ІСНО.

Збірка показує читачеві, наскільки міркування Юрія Пундики не втрачають своєї ваги і в сучасну пору, не зважаючи на відносно віддалений час між їх написанням і появою, та є постійно актуальні:

— в потребі безперервного усучаснювання української політичної думки;

— на тему речової аналізи нашого ближчого чи дальшого минулого;

— у допомозі тим, які борються в Україні;

— відносно взаємовідносин між трьома вітками українського націоналізму: у певній потребі дати їм достойний рахунок;

— у розгляді ідейних заповідей української людини;

— на тему молоді, її суспільного ставлення та обов'язків у своєму довіллі і в українській громаді;

— у навігаторстві людей і навіч.

448 стор. друку. — Ціна 20.00 дол.

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% ставкою податку.

Замовляти: SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N. J. 07302

Академічні вечори у філії УКУ в Чикаго

Весняний семестр 1985 року закінчився у філії Українського Католицького Університету в червні ц.р. Тут відбувався далі діяльний курс, який відвідували шість учасників. Двоє з них вже були висвячені Владикою Інокентієм на дяконів. Також тижнево проходили практичні курси народного мистецтва. Молодь сходилася на молитовні зібрання і дискусії. В будинку філії має свій осідок спархіяльний апостолат молоді під керівництвом о. Мирона Панчука. Молодь з Братства св. Бориса і Гліба тут проводила зустрічі, наради та товариські гутирки, плінуючи свою багатогранну діяльність. При філії постійно живуть два студенти теології — семінаристи. Крім того, дирекція філії організовує публічні академічні імпрези для ширшого громадянства. У весняному семестрі відбулися такі зустрічі і доповіді: літературний вечір до 75-ліття поета-священника Саватія Соболь-Зореслава, 31-го березня, про що писала наша преса; вечір, присвячений 40-літтю ув'язнення ієрархії УКУКЦР, 26-го квітня, на тему „Вісник української літератури“; літературний вечір англійської поезії і перекладів Віри Рич, 10-го травня та вечір спогадів про закінчення Другої світової війни, 1-го червня ц.р.

На пам'ять ув'язненої ієрархії

40-ліття сумних подій в Україні, головно арешту ієрархії Галицької Митрополії, відзначено спільно з ювілейним комітетом 1000-ліття хрищення України, бо саме в цьому році комітет згадав Церкву в Україні. В саму річницю комітет влаштував Мелебень за проханням ієрархії віри в катедрі св. отця Миколая, що його правила Владика Інокентій та священство чикагського деканату. Два тижні опісля було скликано поминальний вечір в аудиторії собору свв. Володимира і Ольги, де присутні вислухали дві доповіді.

Вечір відкрила заступниця голови ювілейного комітету ред. Іванка Горчинська, а доповіді вголосили проф. Василь Маркус, директор філії УКУ, та доповіді-гості сестра Анна Гілен (англійською мовою).

У своїй доповіді про початки нищення Української Католицької Церкви в Маркус накреслив історичне тло політичної творчості, супроти нашої Церкви на протязі століть, а далі детально з'ясував плани і заходи союзу уряду і московського патріархату зліквітувати цю Церкву в 1939-45 рр. Доповідач до-

кладно і критично розглянув тактику Москви, зокрема під час другої окупації в різних фазах цієї політики, якої найвищим пунктом було ув'язнення ієрархії 11-го квітня 1945 року. Проф. В. Маркус висловив думку, що ідея т.зв. церковного „возз'єднання“ була наскрізь політичним кроком і мала служити не настільки православію, як совєтським імперіальним цілям приборати під контроль новоприєднані західноукраїнські землі. Очевидно, Російська Православна Церква з цього скористала і її керівники діяли не з християнських релігійних спонук, але здійснювали традиційні ідеали Третього Риму.

Сестра Анна Гілен, що є членом римо-католицького монашого об'єднання, і сувільно заангажована в об'єднанні переслідуваних і правозахисників в СССР, говорила на тему оборони прав віруючих. Добре ознайомлена з ситуацією українських віруючих, вона висунула ряд практичних порад, як захищати на міжнародному відтинку всіх віруючих без різниці віровизнання. Маючи великий досвід контактів та акцій за кордоном, сестра А. Гілен сугерувала повести масову акцію в різних середовищах, насамперед для ознайомлення західного загальної в ситуацію релігії і віруючих за залізною заслоною а далі для тиску на публічну опіку та урядові кола цих країн.

Вечір Віри Рич

Разом з осередком Наукового Товариства ім. Т. Шевченка в Чикаго, філія УКУ влаштувала 10-го травня зустріч з англійською поетесою Вірою Рич. Відома перекладачка з української і білоруської мов на англійську, В. Рич, що постійно перебуває в Лондоні, була також гостем місцевих білоруської, польської і жидівської громад. Вона погодилася дати вечір для української публіки, що був наслідком організованого та зібрав близько 80 осіб. Вечір відкрив та ним проводив директор філії В. Маркус. Доповідь про В. Рич та про мистецтво перекладу, в тому і про перекладницьку діяльність поетеси-гості говорив проф. Богдан Рубчак з Іллінойського університету. В своїй, як завжди ґрунтовній доповіді, проф. Б. Рубчак нагадав різні підходи до перекладацької творчості, аналізуючи більш детально її з деякими прикладами української перекладацької, головно з Шевченка, Лесі Українки, П. Филиповича та інших.

Присутні могли наочно

переконалися про високий мистецький рівень цих перекладів з прочитаних прикладів о. Андрієм Чирковським та Оленою Давид. Рецензії чергувалися, при чому переходили від легких до важких речей. Зокрема глибоко і переконливо звали „Сім струн“ Лесі Українки.

На закінчення виступила сама поетеса, інформуючи присутніх про свою теперішню діяльність: перекладницьку діяльність з східноєвропейських літератур та літературно-розважальні дослідження, зокрема в ділянці нової білоруської літератури; в останній вона досліджує тему антисепітизму, чи її відсутність у порівнянні до російської совєтської літератури. Подібні дослідження поетеса збирається зробити і в українській сучасній літературі.

Наскрізь успішний вечір закрав д-р Павло Пундик.

Історія устами очевидців

1-го червня організовано оригінальну імпрезу — спогади очевидців про кінець Другої світової війни. Виступало одинадцять осіб, що перебували під час закінчення війни у різних військових формаціях або в якихось військових об'єктах, та переповіли, як українська людина зустріла кінець війни 1945 року. Кожна особа говорила приблизно 10-15 хвилин на підставі заздалегідь приготованого тексту. Під час кутюм усіх виступаючих були дисципліновані і всі виступи відбулися на простоті двох годин.

Міг Орест Горюхінський, від якого вийшла ініціатива цього вечора, говорив загально про останні тижні дивізії і її перехід до англійської окупаційної зони Австрії, згодом до Італії. Роман Висоцький, учасник боїв під Бродами, що попов у совєтський полон, говорив про шляхи полоненого, звідки йому вдалося звільнитися під алібі, що він австрійський громадянин. Василь Мудрий з Ярославщини був зобов'язаний в 1944 році до совєтської армії і брав участь у боях за Берлін. Під кінець війни втік з армії і опинився на Заході. Його спостереження були надзвичайно цікаві про життя і побут совєтських бійців, зокрема українців.

Інший дивізійник, Михайло Мельник, прочитав уривок із своїх спогадів про те, як він попов у полон, перебував у французькому шпиталі, а під загрозою репатріації втік і перебрався за „цивілі“. Так врятувався від певного Сибіру.

Інж. Степан Голяш під кінець війни перебував на Лемківщині у совєтському

заїзді; він працював в рядах УПА та цивільної сітки ОУН. Закінчення війни якось було несподіваним для підпільників. Кілька днів по капітуляції його група заважала на совєтських ешелонах лозунгів: „Ми добили германців, виграємо і з американцями!“ Старшина УПА Володимир Сорочак поділився спогадами про останній випуск старшинської школи напередодні кінця війни та про зустріч із головним командувачем УПА; один із керівників підпілля звернувся до молодих старшин із заклинком до нового етапу боротьби, яка буде важчою і вимагатиме зміни тактики. Олена Войтович, що від 1943 року до кінця війни перебувала в німецькому кадеті, розповіла про свої дуже зворушливі спостереження і спогади із одного з „милнів смерті“. Так само про кадетні переживання говорив інж. Богдан Грусевич, що змалював низку „людських і нелюдських“ картин життя і смерті своїх співтоваришів та їх губителів у таборав Дахау і Мангаузен.

Українець-воєк в американській армії на Далекому і Близькому Сході, Петро Бабій, розповів про цікаві деталі, як американці сприймали війну з держави оці і як він, як український, шукав в час війни і під її кінець за всякими вітками і контактами з українцями, в тому і серед „союзників“ у совєтській армії. Про настановлення в Європі говорив суспільний діяч в Америці інж. Степан Куропас. Він згадав про те, як на українську національну спільноту дивилися в Америці різні інші етнічні групи як на співробітників німців і як треба було боротися із цим явищем дезінформації і навісного плутовання українців.

Вітлом вечір спогадів на тему „Кінець Другої світової війни очима українських учасників“ був дуже цікавою імпрезою. Під кінець присутні доповнювали свої інформації і враження при чаїку і солодкому. Багато осіб висловило побажання, щоб влаштувати ще подібні вечори спогадів із недавнього минулого.

Керівник імпрези, директор філії УКУ Василь Маркус, підкреслив значення мемуарів для дослідження нової історії. Вони зокрема тому важливі, що віддають атмосферу й переживання рядових людей, що доповнюють великий „визначний“ події чисто людськими нюансами. А ці нюанси можуть бути важливішими, як великі битви і розмови політиків.

M.B.

Вісті з Відня

КОНЦЕРТ ХОРУ Св. ВАРВАРИ

Вже від довшого часу, щороку під час віденського фестивалю виступав цей хор під управою свого знаного диригента з власним концертним репертуаром. У репертуарі хору завжди в першій частині релігійні пісні і псалми, а в другій народні різного характеру — від історичних до веселих. Тим разом концерт відбувся в суботу, 8-го червня, в „Фестзалі“ старої віденської ратуші. Концерт почався своєрідним українським псалмом „Хваліть ім'я Господнє“ Кирила Стеценка. В творі відігравалися спів Печерської Лаври і гомін широким степів. Другим з черги твором у широкій молитовній настрої був один з найбільш відомих творів А. Веделя „Покаяня отверзи ми двері“ з тріо Сильвія Отмар-Штайн, Люба Гнатшин і Галя Жунич. Потім хор виконав твори М. Григорієва „Вся земля“, М. Архангельського „Гласом моїм ко Господу возвах“ з солю Франца Зенера і закінчив цю першу частину пісню „Благовіст Господа на всякое время“, Австрійці, які радо відвідують ці концерти, люблять особливо в українських церковних піснях ім притаманними київськими гармоніями й речитативами.

Друга частина концерту складалася з народних пісень в обробці А. Гнатшини: „Розвивайся, дубе“ з солю Ігорем Тарком, „Гей літа орел“, „Ой видно село“, „Повій, вітре з України“ з солю Ф. Зецером, який своїм тенором виконав цю пісню з особливим чуттям. У пісні „Іхав козак з України“ солістами були Петро Ресман і Люба Гнатшин. З записом „Заспіваймо пісню про нашу Верховину“ Борис Ямиський виконав пісню „Верховино, світку ти наш“, „Тихо Дунай воду несе“ хор виконав з особливим піднесенням. Концерт закінчено тією ж

пісню „Микола“, яку Люба Гнатшин співала на телебаченні і яку мусіла повторити.

Хор св. Варвари співає без супроводу фортепіано і диригент має цілковиту свободу у виконанні, а хор не губить свого гарного й цікавого кольориту. Поміж безперервними оплесками висловлював текст пісень в німецькій мові відомий промовець Борис Ямиський. Начальник першої дільниці Відня інж. Г. Гайнц подякував проф. А. Гнатшині та хорі за цей надзвичайно успішний концерт і вручив хорістам китиці рож, а хор проспівав браурне „Многая літа“.

РАННІ РОЗВАЖАННЯ

Кожного дня вранці п'ять хвилин перед сьомою годиною пересилає віденське радіо п'ятихвилинні духовні розважання, які провадять відомі духовні проповідники. В червні проповідував наш парох о. шамб. Дзерович. Листи на адресу парохів і до радіо свідчать про велику популярність цих пересилань.

ДО 1000-РІЧЧЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ

Композитор А. Гнатшин написав новий твір на замовлення хору Володимира й Ольги з Чикаго на переселення йому текст Євгена Крименка п.н. „Хрищення України“. Твір для мішаного хору й солю з оркестрою переселення на руки відомого диригента Романа Андрушка в Чикаго.

Тел. GR 3-3550, 48 East 7th St., New York, 10003

Для дарунків: кераміка, гутульські інкрустовані вироби, бандури та багато чудових речей в АРЦІ.

НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ ПАРЦЕЛІ під будову хат у Лігайтоні, Па., коло української оселі ім. О. Ольжича Теп. Ю Цегельський, (215) 867-0895 або Х. Ганас, (215) 377-3383

HELP WANTED

POSITION AVAILABLE Part-time or full-time accounting clerk — experience, knowledge of Ukrainian/English, and references necessary. Forward applications to Ukrainian Educational and Cultural Center, 700 Cedar Road, Philadelphia, PA 19111, Attention: Ann Palczuk-Harris.

REAL ESTATE

ROMAN RYCHOK REAL ESTATE & INSURANCE 1339 Springfield Avenue Irvington, N.J. 07111 АСКЕРУЄМО АВТА - БУДИНКИ - БІЗНЕСИ Інформація подає ПЕТРО РИЧОК за безп. агент-брокер (201) 373-6434, 6453

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Займається похоронами в БРОУК, БРОУКЛІН, NEW YORK, N.Y. 10009 (212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED Обслуговує похоронами в БРОУК, БРОУКЛІН, NEW YORK, N.Y. 10009. Також займається похоронами на цвинтарі в Банду Бруку і перенесенням тілних останків з різних країн світу. UNION FUNERAL HOME 1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.) UNION, N.J. 07083 (201) 964-4222

КНИЖКА, БЕЗ ЯКОЇ НЕ МОЖНА ОБІЙТИСЯ!

це надрукована у „Свободі“, В-ві Українського Народного Союзу, книжка

А. Драгана:

„ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

— історія одного з найбільших і найважливіших досягнень українців Америки: здвигнення пам'ятника Кобзареві України Тарасові Шевченкові у столиці Америки!

Книжка має 138 сторінок, численні оригінальні ілюстрації та документальні описи подій у вісьмох розділах:

1. Відкриття пам'ятника,
2. Український День у столиці Америки,
3. Великої події славне завершення,
4. Шлях Шевченка до Вашингтону,
5. Битва за Шевченка (з комуністсько-московською імперією),
6. Мова цифер (точний розрахунок із зібраних фондів),
7. Шевченко і Американські Українці, та
8. Будеш, Батьку, панувати!

Передмову до книжки написав

проф. д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ

Обкладинку і загальну сторінку оформив

мистець БОГДАН ТИТЛА.

Основна відомість і постійна свідомість описаного в книжці туду і його світлого завершення: здвигнення пам'ятника Кобзареві України в столиці Америки, буде для кожного джерелом гордості, радості і заохоти до нових добрих і великих починів.

Щоб дати можливість кожному набути цю необхідну книжку, встановлено мінімальну ціну на неї в сумі тільки 6.00 доларів. Для вигоди читачів подаємо формуляр на замовлення, яке прохаємо виповнити і разом з належністю переслати на подану на ньому адресу.

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує

6% ставкою податку

До Видавництва „Свобода“

„SVOBODA“

30 Montgomery Street

Jersey City, N. J. 07302

Прохаю переслати мені примірник книжки

А Драгана „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Належність у сумі дол. залучую чеком (поштовим

належність платити лише в амер. доларах переказом)

Ім'я і прізвище

Вулиця

місто

стейт

zip код

Комітет Оборони Української Спащини

та

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

закликає Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ

на його працю та акції для

1. Поширювання правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
3. Оборони громадських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на:

Ukrainian Heritage Defense Fund

c/o Ukrainian National Association

30 Montgomery Street, Jersey City, N. J. 07302

враз із виповненням візком цього заклику.

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу.

Сума пожертви \$

ім'я та прізвище

число дому, вулиця

місцевість

стейт

поштовий код

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Раконого, ст. подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

10-11-го серпня — Подвійний гри

30-го серпня - 2-го вересня — УСЦАК крайові

14-15-го вересня — Запрошений УНС

28-29-го вересня Подвійний гри Пласт

12-13-го жовтня — КЛК.

ТІЛЬКИ 2 ЦЕНТИ ДЕННО

КОШТВЕ

\$5,000 — \$10,000

забезпечення

АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Такі низькі вкладки для нових грамот Акцидентового Забезпечення, виданих після

1-го жовтня 1983 року, вносять:

\$6.50 річно

\$3.35 піврічно

\$1.75 квартално

.60 місячно

для всіх членів у віці 16 до 55 років.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи“

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи“ ☐ „Українського Тижневика“ ☐„Веселки“ ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС)

Ім'я і прізвище

Адреса

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище

Адреса

На зміну адреси проситься

ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ \$1.00.